Participatieverslag Kinderdorp Neerbosch

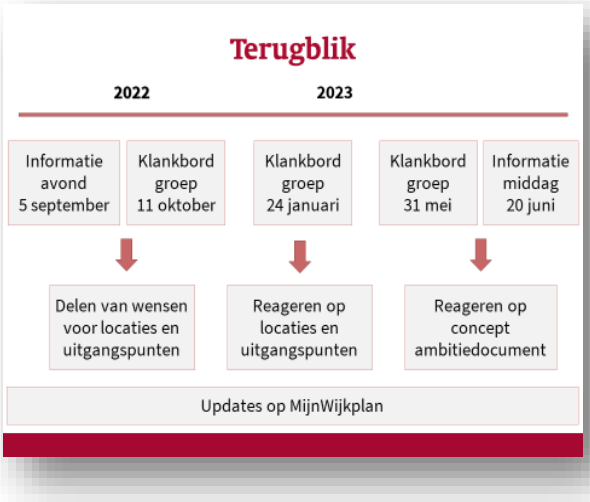
1. Inleiding

Op 19 december 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de aankoop van gronden van ontwikkelaar Plegt-Vos in Kinderdorp Neerbosch. De gemeenteraad heeft opdracht gegeven een integraal ontwikkelplan voor dit gebied op te stellen. Het gebied is sinds de oprichting van een weesinrichting in 1866, in handen geweest van particulieren (oa. van 't Lindenhoutstichting). De laatste decennia heeft de openbare ruimte weinig aandacht gekregen en deze is daardoor behoorlijk verouderd. Nu de gemeente eigenaar is geworden van de gronden, kan daar verandering in gebracht worden. Opdracht van de gemeenteraad is om de aankoop van de gronden terug te verdienen. Het integrale ontwikkelplan krijgt vorm in verschillende producten en projecten. Er is afgelopen jaar gestart met het opstellen van een ambitiedocument, waarin de ontwikkelopgave vorm krijgt. In de volgende fase gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van het ambitiedocument in een omgevingsplan en het vernieuwen van de openbare ruimte.

In dit participatieverslag blikken we op hoofdlijnen terug op het participatieproces dat is gevolgd om tot een ambitiedocument te komen. In het participatieprocesplan staat een analyse van het gebied, belanghebbenden en uitgangspunten van het participatieproces. In dit participatieverslag beschrijven we hoe we het participatieproces hebben vormgegeven, welke gevoeligheden er spelen, en hoe de gemeente hiermee is omgegaan. Tot slot vatten we samen hoe de omgeving op het concept ambitiedocument heeft gereageerd. Een uitgebreide reactie vanuit de omgeving op het ambitiedocument is als aparte bijlage aan het ambitiedocument toegevoegd. Doel van dit verslag is niet om alle overleggen met de buurt in chronologische volgorde samen te vatten. Daar zijn verslagen van gemaakt, welke te vinden zijn op https://nijmegen.mijnwijkplan.nl/project/kinderdorp-neerbosch-onderdeel-van-nijmegen-west---gebiedsontwikkeling.

2. Participatieproces

Doel van het participatieproces was om alle omgevingspartijen te informeren over de nieuwe ontwikkelingen in Kinderdorp Neerbosch en met hun inbreng het ambitiedocument te verbeteren zodat de plannen nog beter aansluiten bij het gebied. We wilden alle omgevingspartijen de mogelijkheid geven om belangen kenbaar te maken en hun ideeën, wensen en risico's te delen voor de inrichting van het gebied. Dit geeft de mogelijkheid om deze belangen af te wegen en waar mogelijk mee te nemen in het ambitiedocument. De diversiteit van wensen en belangen hebben we ook specifiek zichtbaar gemaakt richting de omgeving, om de complexiteit van nieuwe ontwikkelingen te laten zien.

Hieronder volgt een samenvatting van de stappen die in het participatieproces gezet zijn:

1. Als eerste hebben er in het voorjaar en de **zomer van 2022** verschillende **kennismaking overleggen** plaatsgevonden met vertegenwoordigers van belangenvereniging Kinderdorp Neerbosch (bewoners), het museum, TPN west, en zorg/onderwijsinstellingen. Hierin gaven we uitleg over de plannen van de gemeente en vroegen we de partijen naar een eerste reactie.

2. Vervolgens is er een **algemene informatieavond** georganiseerd op **5 september 2022** om belanghebbenden in de omgeving te informeren over de plannen van de gemeente in het gebied. Tijdens deze avond werd ook het participatieproces toegelicht.

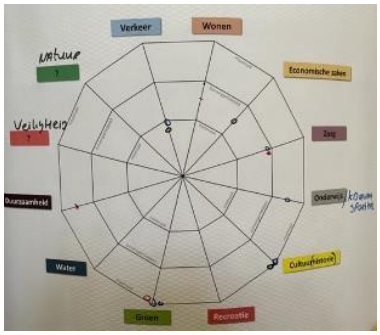
   Tijdens het tweede en interactieve gedeelte van de avond konden aanwezigen hun perspectief en standpunten op de situatie en ontwikkelingen rondom Kinderdorp Neerbosch delen. Bij 3 posters konden aanwezigen in gesprek gaan met medewerkers van de gemeente en hun mening achterlaten:

   a. Identiteit van KN: wat willen aanwezigen behouden, versterken en veranderen?
   b. Waar zien aanwezigen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en waar niet?
   c. Beheeropgave openbare ruimte: wat heeft aandacht nodig?

3. Er is na afloop van de informatieavond een klankbordgroep opgericht waarvoor we 23 aanmeldingen ontvingen. Naast een grote groep bewoners, waren er ook deelnemers uit het bedrijfsleven, en uit de cultuur(historische) sector. In totaal hebben er **drie klankbordgroep overleggen** plaatsgevonden tussen 11 oktober 2022 en 31 mei 2023. In elk overleg deelde de gemeente de voortgang en legde keuzes uit. Dit gebeurde met behulp van kaartmateriaal en de inzet van collega's uit diverse beleidsdisciplines. Tijdens elke bijeenkomst werd er ook veel tijd georganiseerd om aandachtspunten en reacties op te halen bij de aanwezigen. Tot slot evalueerden we gezamenlijk of de avond naar verwachting was verlopen of dat er aanpassingen nodig waren voor opvolgende overleggen.

   a. Tijdens het eerste overleg op **11 oktober 2022** werd informatie opgehaald voor het ambitiedocument. We vroegen welke waarden benoemd moeten worden in de gebiedsanalyse, welke thema's in het ambitieweb prioriteit moeten krijgen, en bij een kaart van Kinderdorp vroegen we om aan te geven waar de openbare ruimte verbeterd moet worden.

   b. Tijdens het tweede overleg op **24 januari 2023** konden klankbordgroepleden feedback geven op de uitgangspunten van het ambitiedocument en hun mening geven over de ontwikkelvlekken die de gemeente had geïdentificeerd. Na dit overleg is de concept tekst van deel 1 van het ambitiedocument met de klankbordgroepleden gedeeld. In deze tekst stond de gebiedsanalyse en de uitgangspunten voor nieuwe ontwikkelingen beschreven. Klankborgroepleden kregen de mogelijkheid om deze teksten te checken, aan te passen en aan te vullen. De planoloog begeleidde dit proces en beargumenteerde waarom hij wijzigingen wel of niet overnam in de definitieve tekst.

c. Tijdens het laatste klankbordgroep overleg op **31 mei 2023** werd het concept ambitiedocument gepresenteerd. Aanwezigen kregen te horen welke aanpassingen verwerkt waren in de tekst. Ook werd de laatste versie van de ontwikkelschets gepresenteerd en werd toegelicht welke aanpassingen gedaan waren naar aanleiding van reacties van de klankbordgroep en collega's uit diverse beleidsdisciplines. Na deze uitleg volgde een rondleiding langs alle ontwikkelvlekken. Bij elke vlek kregen de aanwezigen een uitleg over de specifieke ontwikkeling (zoals grootte, functie, doelgroep, uitstraling). Aan het eind van deze avond werden de vervolgstappen uitgelegd en werd de klankbordgroep uitgenodigd om een reactie op te stellen welke wij als bijlage toevoegen aan het ambitiedocument.

4. Op 20 juni is er een inloopmiddag georganiseerd voor de omgeving zodat ook niet-klankbordgroepleden de mogelijkheid hadden om de plannen te bekijken en vragen te stellen. Tijdens deze middag presenteerden we de uitgangspunten van het ambitiedocument en konden mensen de ontwikkelschets van het gebied en de verschillende ontwikkelvlekken bekijken. Ook legden we ook uit welke stappen we het afgelopen jaar hebben gezet en hoe het vervolgproces eruitziet.

5. Naast het betrekken van de klankbordgroep hielden we overige betrokkenen in het gebied op de hoogte via **mijnwijkplan**, de mailbox kinderdorp@nijmegen.nl en door 1 op1 contact tussen projectteamleden met belanghebbenden.

Procesafspraken

- Een aantal bewoners gaven aan dat zij graag bijdragen aan het proces, maar dat deze bijdragen vanuit de gemeente serieus genomen moeten worden. Er is afgesproken dat de gemeente met duidelijke argumenten komt wanneer ideeën vanuit de klankbordgroep niet haalbaar zijn.
- Bijdragen van de klankbordgroep hebben aanleiding gegeven om de afbakening van het verzendgebied (voor informatiebrieven) en het projectgebied aan te passen.
- Bewoners gaven aan dat de ontwikkeling van het ambitiedocument goed afgestemd moest worden met de werkzaamheden aan de Scherpenkampweg die in 2022 en begin 2023 plaatsvonden. Er is afgesproken dat de projectleiders elkaar op de hoogte houden en dat bewoners gelijk aan de bel trekken als er desondanks iets gepland wordt wat volgens bewoners niet rijmt met de werkzaamheden.
- Met de klankbordgroep is gekeken welke dag en tijdstip het beste past in iedereen agenda's en is afgesproken dat overleggen ruim op tijd worden gecommuniceerd.
- Vanuit het tweede klankbordgroep overleg kwam de wens om meer tijd in te plannen voor de volgende overleggen. Hierna is de duur van het overleg aangepast van 2uur naar 3 uur.
- Verschillende bewoners geven aan zich niet comfortabel te voelen bij de verhouding bewoners en bedrijven/instellingen in de klankbordgroep. Zij geven aan dat het belang van bewoners zwaarder telt. Ook heerst bij sommige bewoners onbegrip over de aanmelding van de ARN voor de klankbordgroep. Dit leidt er toe dat de directeur van de ARN uit de klankbordgroep stapt. De gemeente heeft hier uitgelegd dat wij juist bewoners, instellingen én bedrijven in de klankbordgroep willen, zodat conflicterende belangen duidelijk worden en het gesprek daarover gevoerd kan worden. De gemeente betreurde dat de ARN niet meer in de klankbordgroep wilde deelnemen. De ARN is wel lid van Bedrijvenvereniging TPN West die wel deelnam aan de overleggen van de klankbordgroep.

3. Gevoeligheden

Hieronder zijn de gevoeligheden die spelen in het gebied in 3 categorieën ingedeeld: ideeën waar klankbordgroepleden op tegen zijn, problemen die opgelost moeten worden, en onderwerpen die verder verbeterd moeten worden.

Tegen:

- Bewoners ervaren overlast vanuit de omgeving. Zo ervaren zij trillingen en geluidsoverlast van de zandwinning, geuroverlast van o.a. de rioolzuivering en de ARN, en geluidsoverlast van de snelweg A73. Zij willen dat de gemeente/overheid hier maatregelen tegen neemt zodat de (milieu)hinder afneemt. Zelf stellen zij een geluidswal voor naast de snelweg. Ook zijn bewoners tegen de mogelijke uitbreiding van de ARN.
- Met name bewoners zijn geen fan van de terugverdienopgave die de gemeente heeft. Het toevoegen van nieuwe functies, en het uitbreiden van het aantal inwoners staat haaks op de kernwaarden van het gebied (groen en rust).
- Bewoners willen geen functies in het gebied toevoegen die een verkeer aantrekkende werking hebben.
- Verschillende bewoners en cultuurhistorische instellingen (het museum en heemschut) zijn tegen de geplande sloop van 2 paviljoens door Parnassia.
- Bewoners zijn tegen de aanleg van een zonneveld op een plek rondom Kinderdorp. Dit zou veel geld opleveren, maar het aanblik van een zonneveld vinden mensen verschrikkelijk. Een groep bewoners heeft zelf ooit het idee geopperd om een geluidswal aan te leggen tussen de snelweg en Kinderdorp Neerbosch en om deze te bekleden met zonnepanelen.
- Een groep bewoners is tegen de geplande ontwikkeling op het huidige (vervallen) basketbalveld. Zij vinden dit niet passend voor deze centrale plek in Kinderdorp.
- Bedrijven zijn tegen het toevoegen van nieuwe woningen in het gebied en vrezen dat zij belemmerd worden in hun (toekomstige) bedrijfsvoering. De ontwikkelvlek voor de nieuwe sporthal ligt gevoelig bij bedrijven aan de Hogelandseweg.

Moet verbeterd worden:

- De wegenstructuur en parkeermogelijkheden moeten verbeterd worden. Nu zijn routes soms onlogisch (bijvoorbeeld gebruik van fietspad door autoverkeer richting KION Kinderdagopvang) en parkeerplekken moeilijk te vinden. Ook is de ingang van het gebied rondom de spits erg druk vanwege de school. Verder geeft de klankbordgroep mee dat de ontsluitingen van de nieuwe ontwikkelvlekken verkeersveilig moeten zijn.
- Vanuit Huize Mientje wordt aangegeven dat zij graag aanpassingen zien in de positie van de ontwikkeling op vlek 6 ‘Geitenweitje’ en de parkeerplaats en weg daar naar toe. Dit om de rust en het huidige groene uitzicht van de (dementerende) bewoners zo min mogelijk te verstoren.

Behouden/versterken:

- Bewoners willen de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen in en rondom Kinderdorp verbeteren.
- Inwoners zien graag dat het dorpsgevoel in Kinderdorp wordt versterkt. Er moet meer plek komen voor ontmoeten binnen en buiten.
- Inwoners en de cultuur historische partijen willen de cultuurhistorische waarden in het gebied versterken. In de nieuwe ontwikkelingen moet de interessante historie van het gebied meer benadrukt worden. Oude lanen of structuren kunnen versterkt worden en nieuwe gebouwen moeten aansluiten bij de huidige bebouwing.
- Bewoners geven aan open te staan voor extra (lichte) zorgfuncties voor jongeren in het gebied. Dit past bij de historie van het gebied en de huidige functies. Men is minder enthousiast over doelgroepen die zware zorg nodig hebben.

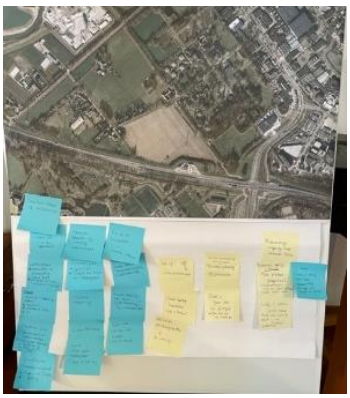
4. Uitkomst

Tijdens de kennismaking overleggen met bewoners werd duidelijk dat er veel frustratie heerste over ontwikkelingen uit het verleden en de staat van de openbare ruimte. Bewoners wachtten al lang op vernieuwingen in de openbare ruimte. Tijdens het proces werd de sfeer in de klankbordgroep meer ontspannen. De inzet van de gemeente om een uitgebreid participatieproces te organiseren werd gewaardeerd. Van de onvrede over de gang van zaken uit het verleden was geen sprake meer. Uit de klankbordgroep bijeenkomsten bleek dat leden van de KBG tevreden waren over het proces, over de openheid van informatie en argumenten. De sfeer werd ook door een groot aantal ambtenaren dat tijdens het proces betrokken is geweest als aangenaam ervaren.

Bij de laatste bijeenkomsten waarin het concept ambitiedocument is gepresenteerd, was er begrip voor de terugverdienopgave van de gemeente. Echter, de omvang van de nieuwe ontwikkelingen op Kinderdorp Neerbosch wordt door een deel van de bewoners niet positief ontvangen. Het aantal nieuwe inwoners dat door deze ontwikkelingen in Kinderdorp gaat wonen zorgt voor een verdubbeling van het totaal aan inwoners. Sommige bewoners zijn bang dat dit ten koste gaat van de rust en de sociale cohesie in het gebied. Naar aanleiding van reacties van klankbordgroepleden hebben we het gemiddeld aantal woningen gedurende het proces naar beneden aangepast. De ambitie om een kostenneutraal plan op te leveren, zorgen er echter voor dat dit aantal niet verder naar beneden kan. Kijkend naar de woningdichtheid blijft deze zelfs na het toevoegen van woningen heel laag, maar dat neemt niet weg dat deze ontwikkelingen door sommige bewoners als een te grote verandering worden gezien.

De uitgangspunten van het ambitiedocument zijn opgesteld naar aanleiding van input uit de klankbordgroep: ruimte voor groen en cultuurhistorie, versterken van dorpse gevoel, passende programmering. Ook is de selectie van ontwikkelvlekken aangepast naar aanleiding van feedback van de klankbordgroep. Zo is de locatie van de nieuwe te bouwen sporthal verplaatst richting de entree van het gebied. Dit laatste was een wens van inwoners, echter zijn aangrenzende bedrijven geen voorstander van een sporthal op die plek. Als uit onderzoek blijkt dat een sporthal de bedrijfsvoering zal belemmeren, moet dit plan heroverwogen worden. Ook is besloten om het gebied onder de hoogspanningsmasten niet te ontwikkelen.

Tijdens de laatste klankbordgroep bijeenkomst en de inloopmiddag werd duidelijk dat de omgeving het waardeert dat zij al vroeg in het planproces betrokken is, maar dat met name omwonenden meer behoefte hebben aan concrete plannen en toezeggingen. Vanuit bewoners werden er vragen gesteld over hoeveel woningen er exact worden toegevoegd, hoe de gemeente de cultuurhistorische aspecten van het gebied wil versterken, hoe de gemeente de verkeersstromen wil verbeteren, en waar en welke groen in het gebied toegevoegd gaat worden. Hier lag een taak voor het projectteam om uit te leggen dat deze vragen nog niet in deze fase beantwoord kunnen worden en dat in het ambitiedocument alleen de grote lijnen duidelijk worden.

In de volgende fase wordt, na het uitvoeren van verschillende onderzoeken, de haalbaarheid van alle plannen pas duidelijk. Ook zullen de grootte, vorm en exacte locatie van gebouwen geleidelijk concreter worden. Vergeleken met de huidige ontwikkelschets kunnen plannen dus nog wijzigen, maar dan moeten hier goede redenen voor zijn. De gemeente kan namelijk niet zo maar afwijken van de ambities die in het ambitiedocument zijn opgesteld. Tijdens de volgende fases zal de omgeving weer nauw betrokken worden.

5. Reacties vanuit de omgeving

Na de laatste klankbordgroep bijeenkomst en inloopmiddag hebben wij uit verschillende richtingen een reactie ontvangen op het ambitiedocument. Deze hebben wij samen gevoegd in 1 document en als bijlage aan het ambitiedocument toegevoegd.